

# TAO

Juuret ja siivet



## TAO investoi metsäenergian korjuukoulutukseen

**Ilmastotavoitteisiin kireminen ja polttoaineen jatkuva kallistuminen kiihdyttävät energiapuun kysyntää. Tampereen ammattiopisto TAO on ajan hermolla aloittaessaan ensimmäisenä Suomessa energiapuun haketuksen koulutuksen.**

Koulutus aloitetaan Kurussa TAO:n Metsätien toimipisteessä elokuussa 2011.

– Autohakkurikoulutus täydentää TAO:n entisestään vahvaa luonnonvara- ja ympäristöalan osaamista. Nyt hallussamme on korjuukoulutuksen koko ketju, ammattilaisen koulutuksen johtaja **Teppo Tapani** sanoo.

Metsähankkeen käyttö kasvaa lähivuosina voimakkaasti kuntien ja kaupunkien lämpölaitoksissa, sellu- ja paperiteollisuudessa sekä myös kotitalouksissa. Pirkanmaan puuenergiaselvityksessä metsäenergian käytön arvioidaan kaksin-, jopa kolminkertaistuvan vuoteen 2020 mennessä. Esimerkiksi Tampereen Sähkölaitos suunnittelee kaksinkertaistavansa lähivuosina metsähakkeen käytön sähkön ja lämmön tuotannossaan.

Käytön kasvaminen lisää alan liiketoimintaa ja korjuuammattilaisten kysyntää.

– Signaalit koulutuksen aloittamiseksi tulivat kentältä. Päätökselle potkua antoi myös oma, ennakoiva koulutussuunnittelumme, jolla vastaamme koulutustarpeisiin ja seuraamme eri alojen megatrendejä, Teppo Tapani kertoo.

TAO teki koulutukseen mittavan investoinnin tilaamalla runsaat 500 000 euroa maksavan hakkurin kuorma-autoalustalla. Hakkeen kuljetukseen tulee kävelevällä lattialla varustettu puoliperävaunuyhdistelmä.

– Autohakkurikoulutuksemme palvelee metsäalan toimijoita valtakunnallis-

ti. Koulutuksen aloittamisessa on nähtävissä myös koulutuspoliittista ideaa: Suomessa tarvitaan yhä enemmän painotuksia ja profiloitumista, joilla ammatillisen koulutuksen laatu turvataan tulevaisuudessa, Tapani sanoo.

### TEKIJÖITÄ TULEVAISUUDEN ALALLE

Energiapuun markkinat ovat vasta muodostumassa. Niinpä autohakkurin käyttö- ja kuljetuskoulutuksessa keskeistä on kustannustietoisuus korjuussa, haketuksessa ja kuljetuksessa. Kahdesti vuodessa, tammi- ja elokuussa, alkava koulutus on muutoinkin hyvin käytännönläheistä.

– Runsaan puolen vuoden koulutuksesta kaksi kolmasosaa työskennellään maastossa luonnollisessa työympäristössä. Työtä tehdään kahdessa vuorossa, ja painotus on oikeissa työtekniikoissa sekä työn laadussa, koulutuspäällikkö **Jari Rauhala** kertoo.

### Hae nyt!

**Autohakkurin käyttö- ja kuljetuskoulutus on tarkoitettu yli 20-vuotiaalle henkilöille, joilla on soveltuva ammatillinen koulutus tai työkokemusta esimerkiksi metsäkoneen- tai puutavara-autonkuljettajana ja mielellään CE-luokan ajokortti. Haku kestää 10.6.2011 asti.**

Lisätietoja:  
Koulutuspäällikkö Jari Rauhala,  
p. 040 506 9170  
Lehtori Martti Koskinen,  
p. 0400 257 097





## Työnantaja, nyt voit vaikuttaa koulutuksen sisältöihin ja organi-

# Kaupan esimiesvalmennus laa

### Tampereen ammattiopisto TAO suunnittelee ensi syksyksi kahta uutta kaupan esimiesvalmennusryhmää, joista toinen olisi erikoiskauppaa palveleva iltaryhmä.

Esimieskoulutuksen kesto on kymmenen kuukautta, josta TAOssa annettavan lähiopetuksen osuus on yhteensä 14 päivää.

– Iltaryhmä sopisi varsinkin pienille erikoiskaupan yrityksille, joiden voi olla hankala irrottaa työntekijöitä päivävalmennukseen. Kartoitamme nyt työnantajien kiinnostusta, ja otamme vastaan toiveita koulutussisällöistä, kertovat vastuukouluttajat **Kati Vaateri** ja **Arja Puustinen**.

Alustavan suunnitelman mukaan uudet ryhmät ovat sekaryhmiä. Niissä olisi opiskelijoita eri kaupparyhmistä ja kaikenkokoisista kaupan yrityksistä.

Kaupan esimiesvalmennus on osa vuoden 2012 loppuun

kestävää valtakunnallista kokeilua, jossa koulutetaan työnjohtajia kaupan lisäksi kone- ja metalli- sekä auto- ja kuljetusalalle. TAO koordinoi kokeilua, raportoi sen etenemisestä ja virittää toimijoiden kesken valtakunnallista verkostoa.

– Kaupan koulutuksissa teemme läheistä yhteistyötä paitsi Opetushallituksen, myös Kaupan liiton kanssa. Pirkanmaalaisilla kaupan työnantajilla on nyt hyvä tilaisuus vaikuttaa siihen, miten työnjohtokoulutusta kehitetään ja miten se asemoituu alan koulutuskentässä. Kannattaa siis tulla mukaan, Vaateri ja Puustinen sanovat.

#### POK INNOSTUI ENSIMMÄISENÄ

TAOn ensimmäiset kaupan työnjohtokoulutukset alkoivat tämän vuoden alussa. Esimiesvalmennusta annetaan kahdelle Pirkanmaan Osuuskaupan ryhmälle. Vaateri vastaa Tampereen Sokoksen ja Sokos Emotionin 24 hengen ryhmästä. Puustisen johtamassa ryhmässä on 16 opiskelijaa kuudesta kaupunkiseudun Prismasta.

40 opintoviikon laajuinen koulutus sisältää eri teemoja, mutta punaisena

lankana kulkee lähiesimiehenä toimiminen. Osa opetuksesta on ryhmille yhteistä ja voi sisältää kauppaketjun omaa, sisäistä koulutusta.

– Ryhmien koulustarpeissa ilmeni alkukartoituksessa eroja. Sokoksen ryhmässä painotus on asiakaspalvelussa ja konseptinhallinnassa, Vaateri sanoo.

– Prisman työntekijöiden koulutus tukee tuoteryhmävastaavia heidän tehtäväkuvansa muutoksessa. Tavaravirtojen ja logistiikan hallinnan lisäksi he tarvitsevat yhä enemmän johtamis- ja työohjaustaitoja, sillä osa-aikaisten työsuhteiden yleistyttyä vaihtuvuus tiimeissä voi olla suurta, Puustinen kertoo.

– Kaikki saavat eväitä työn hyvään hallintaan. Sitä tarvitaan, sillä vauhti on kiihtynyt myös kaupan alalla.

Vaateri ja Puustinen tähdentävät valmennuksen hyötyä koko työyhteisölle.

– Iso osa opiskelusta tapahtuu työpaikalla oman työpaikkakouluttajan johdolla. Jokainen opiskelija asettaa itselleen konkreettisen kehitystehtävän. Se voi olla omalla osastolla havaittu, esimerkiksi logistiikkaa, perehdytystä tai työvuorosuunnittelua koskeva kehittämistarve. Näin koulutus kasvaa henkilö-



## TUKEA JA TYÖKALUJA

– Haen koulutuksesta työvälineitä lähiesimiestyöhöni, ja olen niitä jo saanutkin. Opintojen kehittämis-tehtävänä uudistan tuotteiden esil-lepanoa ja sijoittelua naisten osas-tolla, kertoo myyntiryhmävastaava **Susanne Savilepo** (vas.) Tampereen Sokoksesta.

– Kehittämistehtävä varmistaa konseptimme toteutumisen osas-tolla remontin jälkeen, lisää Susan-nen työpaikkakouluttaja, myynti-päällikkö **Tuija Laaksonen**. Hän nä-kee lähiesimiehet myyntipäällikön tärkeänä tukena liikeidean toteut-tamisessa.

– Osaava ja motivoitunut lähi-esimies saa vauhtiin koko myynti-ryhmän, hän sanoo.

tasolta työyhteisöä ja koko yritystä hyö-dyttäväksi hankkeeksi, he sanovat.

### LISÄTIETOJA:

Koulutuspäällikkö Marja Lehtisaari, p. 040 800 4626

Koulutussuunnittelija Heljä Jeskanen, p. 040 800 4805

## Hygieniapassi puuttuu?

### Hanki se TAOsta

Elintarvikealan työnantajalla on velvollisuus varmistaa, että jokaisella pakkaamattomia ja helposti pilaantuvia elintarvikkeita käsittelevällä työntekijällä on hygieniapassi todisteena hygieniosaamisesta. Osaaminen on todistettava lyhyissäkin työsuh-teissa, kuten kesätyössä ja sijai-suuksissa.

TAOn aikuiskoulutus järjes-tää säännöllisesti hygieniosaas-misen testejä TAOssa ja tarvit-taessa yrityksen omilla tiloissa sekä antaa hygieniosaamiskou-lutusta suomeksi ja englanniksi. Testin voi suorittaa myös myyn-

nin ammattitutkinnon osana.

Testissä henkilö osoittaa elintarvikehygieenisen osaami-sensa laajasti. Testattavia aiheita ovat mikrobiologia, ruokamyr-kytykset, hygieeniset työtavat, henkilökohtainen hygienia, puh-taanapito, omavalvonta ja lain-säädäntö. Testijärjestelmää yllä-pittää, kehittää ja valvoo Elintar-viketurvallisuusvirasto Evira.

### LISÄTIETOJA:

Koulutussuunnittelija

Hanna Orava,

p. 050 574 8542

## Valukoulutusta taiteilijoille

– Valuosaamisella on kysyntää design-puolella, sillä suunnittelijat tarvitsevat tietoa materiaalien teknisistä ominaisuuksista. Alkamassa on koulutusta muun muassa Aalto-yliopiston muotoiluopiskelijoille, kertoo taidevalukouluttaja **Raimo Haverinen** Valimoinsti-tuutista.

Teollisuuden tutkimus-, koulutus- ja tuotekehitys-palveluista tunnettu Valimoinstituutti palvelee myös taiteen tekijöitä. Se järjestää ainoana Suomessa kai-kille avointa taidevalukoulutusta. Kurssit ovat ammat-titaiteilijoiden ja harrastajien suosiossa.

Valimoinstituutti ottaa vastaan myös tilaustöitä, kuten mitalien, kylttien, pokaalien ja erilaisten liike-lahjojen valamista.

Suomen Valimomuseossa Karkkilassa järjestetään kesällä 2012 näyttely, jonne Valimoinstituutti tekee noin sata pronssi- ja valurautateosta. Näyttely kuuluu Helsingin designpääkaupunkivuoden tapahtumiin.

### ... JA VERKOSSA

Valimoinstituutti kouluttaa pian myös internetissä. Valaminen valmistusmenetelmänä -kurssi on ensim-mäinen kokonaan verkossa julkaistava alan opintoko-konaisuus.

– Se julkaistaan pilotoinnin jälkeen keväällä 2012 ValuAtlas.fi-portaalissamme, josta löytyy jo nyt kattava-sti Valimoinstituutin opetus- ja videomateriaaleja, kertoo koulutussuunnittelija **Lilli Rasilainen**.

Verkkokoulutusta lisäämällä tavoitetaan asiakkaat ympäri Suomea entistä pa-remmin.

– Palvelua kehitetään vi-rittämällä myös yhteistyö-



tä Jonköpingissa sijait-sevan Swerea Swecas-tin kanssa. Luvassa on opettajavaihtoa sekä tutki-mus- ja kou-lutusyhteis-työtä. Vaihdamme li-säksi ko-kemuksia alaa säätelevien EU-ympä-ristödirektiivien soveltamisesta, Ra-silainen kertoo.

Tutustu taidevaluun [www.valimoinstituutti.fi](http://www.valimoinstituutti.fi)

# Maahanmuuttajien opiskelua tukemalla TAO taklaa työvoimapulaa

**TAOssa on selvitetty, miten oppilaitos voi tukea maahanmuuttajataustaista aikuisopiskelijaa.**

Kouluttaja **Satu Hautala** TAOsta uskoo, että maahanmuuttajataustaisten aikuiskoulutus on varteenotettava keino torjuttaessa sosiaali- ja terveysalan työvoimapulaa.

– Ilahduttavaa on, että moni maahanmuuttaja on kiinnostunut vanhus-tenhoidosta, vanhuksiahan arvostetaan varsinkin aasialaisissa ja afrikkalaisissa kulttuureissa, hän kertoo.

Opetushallituksen rahoittama projekti kestää toukokuun loppuun. Sen aikana TAO:n aikuiskoulutuksessa opiskeli lähihoitajiksi 14 hengen maahanmuuttajataustainen ryhmä. Projekti tuotti opiskeluun ja työssäoppimisjaksoille käytännönläheisiä ideoita ja työvälineitä. Kehittämistyö jatkuu niiden pohjalta.

Lähtökohtana on tavoittaa motivoituneimmat, alalle sopivat opiskelijat.

– Oppilaitos voi tukea jo siinä vaiheessa, kun henkilö vasta miettii alalle hakemista. Vaikeataajuisista ammattitaitovaatimuksista on julkaistu selkokieliversioita, joita kannattaa hyödyntää. Motivaation selvittämiseksi hakijoilta voitaisiin lisäksi pyytää cv-tyyppinen kuvaus itsestään ennen pääsykoetta, Hautala sanoo.

Pääsykokeessa hakijat on tarpeen testata myös suomen kielessä.

– Projekti osoitti, että suomen kieltä tarvitaan kaikissa tutkinnon osissa. Lisäksi se on hyvä integroida kaikkiin ammattiaineisiin, Hautala huomauttaa.

Koulutusryhmissä tuen tarve voi vaihdella melkoisesti. Henkilöt ovat taustaltaan erilaisia, ja joukossa saattaa olla korkeasti koulutettuja.

– Taidoiltaan epätasainen ryhmä on aina haastava pedagogisesti. Ryhmänohjaaja tarvitsee lisäresursseja, myös opintoavustajan tukea täytyy olla saatavissa. Jos ilmenee merkkejä opiskelun notkahtamisesta, tilanteeseen on puututtava nopeasti. Tällä tavoin opintojen kulua raamittamalla pidämme kiinni opiskelijoistamme, Hautala sanoo.

## KYSY ROHKEASTI

Projektissa TAO kysyi työnantajilta ehdotuksia, joilla sujuvoitetaan maahanmuuttajaopiskelijan työssäoppimisjaksoa.

– Vastausten pohjalta kehitimme valokuvalla varustetun lyhyen infon, jonka toimitamme opiskelijasta etukäteen työpaikalle. Siinä opiskelija kertoo aikaisemmasta alan kokemuksestaan ja mahdollisesta erityisosaamisestaan.

Työnantajat ovat toivoneet TAO:ita

## ”Tarjoa mahdollisuus”

– Yhä useampi hoitaja on lähitulevaisuudessa ulkomaalaistaustainen. Tämä on tosiasia, johon voimme valmistautua tarjoamalla heille työssäoppimispaikkoja. Mitä enemmän annamme mahdollisuuksia, sitä parempia työntekijöitä saamme, sanoo tamperelaisen vanhusten palvelutalo Kotipirtin toiminnanjohtaja **Kaija Kallinen**.

Kotipirtti tarjoaa vuosittain työelämään tutustumis- tai työssäoppimispaikan 1–4 maahanmuuttajataustaiselle hoitoalan opiskelijalle.

– Tapaan heidät kaikki etukäteen, jolloin saan tietoa muun muassa henkilön kielellisistä valmiuksista sekä aiemmista opinnoista ja työkokemuksesta.

– Meidän työssäoppijamme ovat olleet lämpimiä, vanhusta arvostavia ihmisiä. He tuovat mukanaan siivun omaa kulttuuriaan, mikä virkistää ja kiinnostaa asukkaitamme. Harjoittelusta saadaan sujuvaa suunnittelulla, eivätkä omat työntekijämme ole koskaan kokeneet heitä taakaksi. Monesti on jopa niin, että heillä on annettavaa meidän hoitokulttuurillemme, Kallinen kertoo.

myös perehdytystä erilaisiin kulttuureihin.

– Meidän ohjeemme on: kysykää reippaasti opiskelijoilta itseltään! Yksiselitteisiä vastauksia on vaikea antaa, emmekä halua yleistää ja tyypitellä, Hautala sanoo.

## TAO Aikuiskoulutus

### ● Palvelut ja liiketalous

Koulutuspäällikkö **Marja Lehtisaari**  
puh. 040 800 4626

### ● Sosiaali- ja terveysala

Koulutuspäällikkö **Anita Kopra**  
puh. 0400 276 084

### ● Aikuiskoulutusjohtaja

**Eila Hanninen**  
puh. 050 320 9135



### ● Liikenne ja metsä

Koulutuspäällikkö (metsä) **Jari Rauhala**  
puh. 040 506 9170  
Koulutuspäällikkö (liikenne) **Vesa Kalliomäki**  
puh. 040 800 4627

### ● Tekniikka

Koulutuspäällikkö **Vesa Kalliomäki**  
puh. 040 800 4627

Syksyn 2011  
TAO-Aikuiskoulutus-  
kalenteri on ilmestynyt.  
Tutustu!  
[www.tao.tampere.fi](http://www.tao.tampere.fi)



**TAMPEREEN AMMATTIOPISTO**  
Aikuiskoulutus

PL 217, 33101 Tampere  
puh. (03) 565 617 • [etunimi.sukunimi@tampere.fi](mailto:etunimi.sukunimi@tampere.fi)